

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 8 januari 2026 14:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: FW: Verkenning Chemelot: ziekte

Bestuursadviseur Gedeputeerde Staten

+31 6 [redacted]

provincie
Limburg

Van: Hochstenbach, Joëlle <[redacted]@prvlimburg.nl>
Verzonden: dinsdag 14 oktober 2025 17:00
Aan: Theuns, Michael (Gedeputeerde) <[redacted]@prvlimburg.nl>
Onderwerp: Fwd: Verkenning Chemelot: ziekte

Van: "[redacted]" <[redacted]@prvlimburg.nl>
Datum: 14 oktober 2025 om 16:51:29 CEST
Aan: "Hochstenbach, Joëlle" <[redacted]@prvlimburg.nl>
Kopie: "[redacted]" <[redacted]@prvlimburg.nl>
Onderwerp: FW: Verkenning Chemelot: ziekte

Dag Joëlle,

Michael vroeg naar de verspreiding van long- en asbestkanker tijdens het overleg vorige week over de RIVM gezondheidsverkenning Chemelot. Het RIVM heeft de vraag beantwoord, zie de mail hieronder. Ik heb ook alle relevante passages daarover uit de concept verkenning helemaal onderaan de mail gezet.

Kun jij dat met Michael delen? Dank alvast!
Hopelijk is de vraag daarmee beantwoord. Mocht er een vervolgvraag zijn, dan hoor ik dat graag!

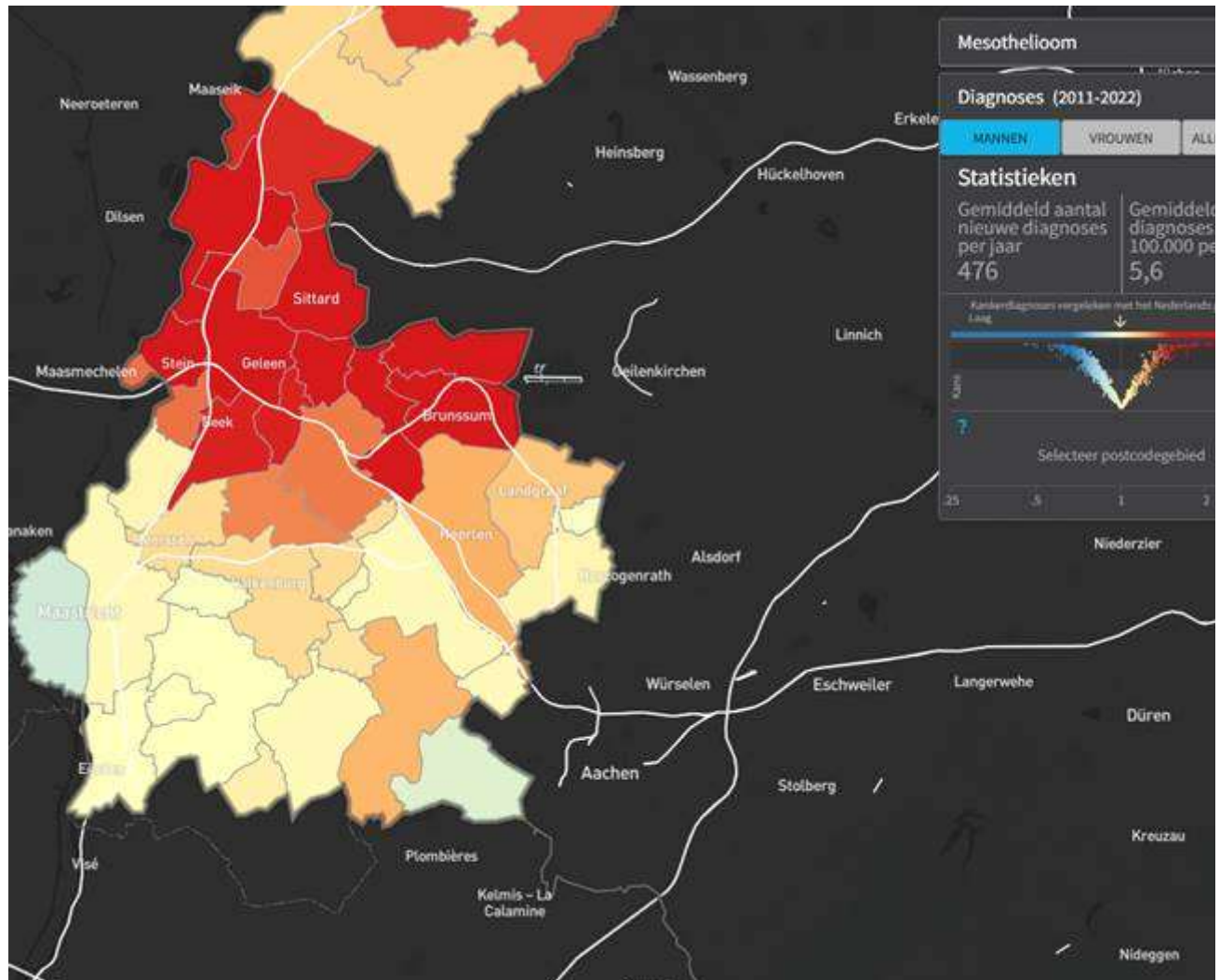
Met groet,
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>
Verzonden: maandag 13 oktober 2025 11:52
Aan: [redacted] <[redacted]@prvlimburg.nl>
Onderwerp: RE: Verkenning Chemelot: ziekte

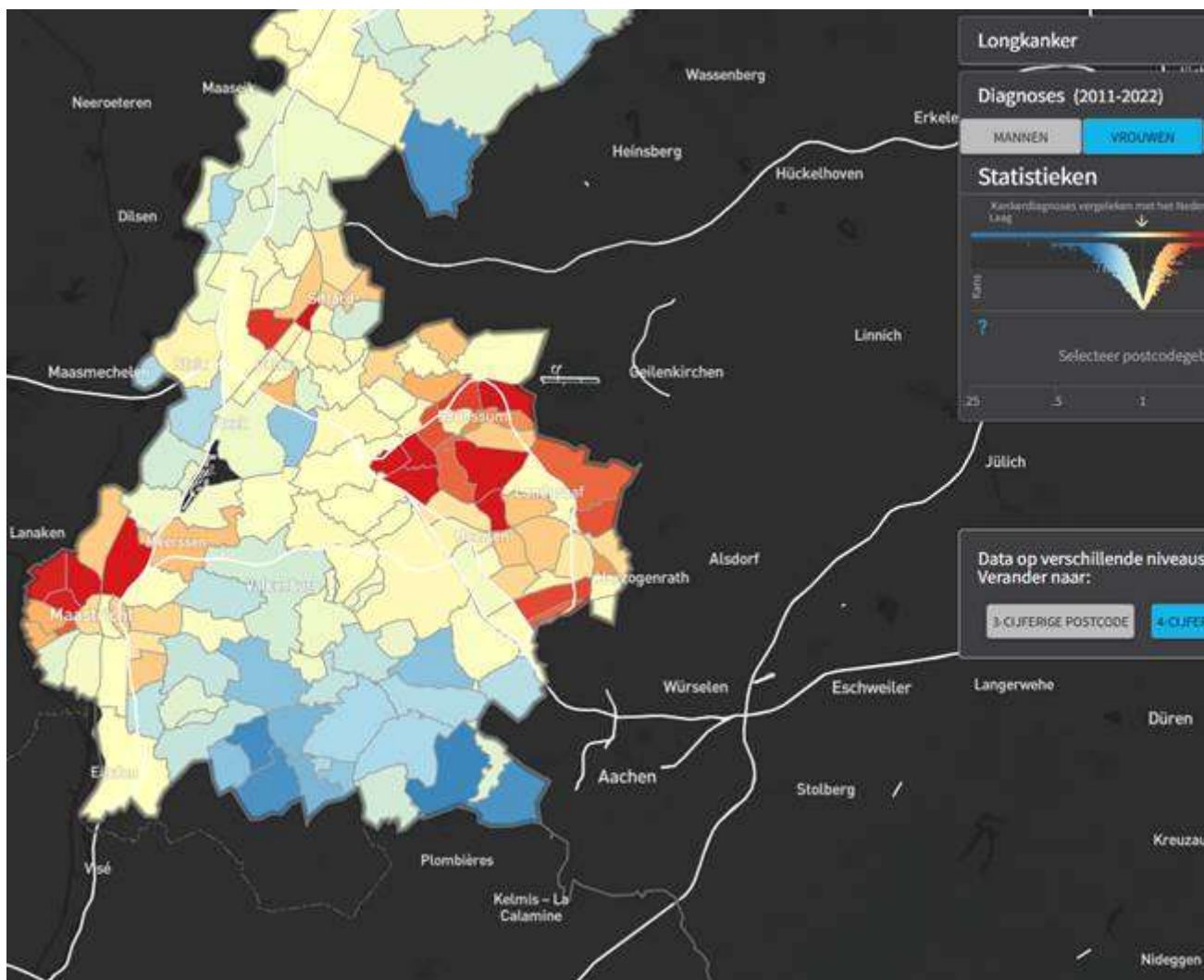
Dag [redacted],

In de verkenning hebben we gekeken naar de cijfers op de kankeratlas op 4 cijferig postcode niveau <https://kankeratlas.iknl.nl/>. en hebben we vooral gekeken naar de wijken die grenzen aan Chemelot.

Voor Mesothelioom zien we een hogere incidentie van mesothelioom bij mannen in de (wijdere) omgeving van Chemelot. Aangezien dit alleen bij mannen het geval is, stellen we dat dit waarschijnlijk toe te schrijven is aan arbeidsgerelateerde blootstelling in het verleden en niet door emissies naar de buitenlucht door Chemelot. Zie hieronder ter illustratie een screenshot uit de kankeratlas

Voor longkanker (bijvoorbeeld voor vrouwen) zie je ook dat in andere delen van Zuid-Limburg er wijken zijn met een verhoogde longkankerincidentie. We zien hier in het bredere gebied rond Chemelot geen structureel geografisch patroon in het vóórkomen van longkanker dat wijst op een relatie met de nabijheid van het industriecluster. Zo zijn er ook wijken dichtbij Chemelot waar geen verhoogde longkankerincidentie is, en wijken verder van Chemelot waar dit wel het geval is. Zie hieronder ter illustratie een screenshot uit de kankeratlas

Een beperking van de kankeratlas is dat er niet is gecorrigeerd voor andere factoren (zoals sociaaleconomische status) die het optreden van ziekte kunnen verklaren. Verder komen sommige soorten kanker relatief weinig voor, waardoor de zeggingskracht van statistische toetsen op verschillen tussen gebieden in het vóórkomen van deze kankers beperkt is.

Groeten [redacted]

PS Ik heb jouw vraag voor een toelichting besproken. We plannen de datum graag met jullie in wanneer het rapport is aangeboden en geven nu even prioriteit aan de afronding van het rapport.

Groeten [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@privlimburg.nl>

Verzonden: donderdag 9 oktober 2025 15:26

Aan: [redacted] <[redacted]@rivm.nl>

Onderwerp: Verkenning Chemelot: ziekte

Dag [redacted],

In jullie verkenning is aangegeven dat alleen in de wijk Lindenheuvel een hogere incidentie van longkanker opvalt. Voor asbestkanker is er -vooral bij mannen- in de ruime omgeving een hogere incidentie.

Over welk gebied gaat het bij asbestkanker, de hele mijnstreek?

En is er voor beide soorten kanker ook een verhoging in de stadscentra van de omringende steden gevonden? (indien bijv. longkanker door leefgewoonten wordt veroorzaakt, dan zou dat daar ook verhoogd kunnen zijn).

Met groet,

Concept verkenning – publiekssamenvatting

“De beperkte vrij beschikbare gegevens over gezondheid en ziekten in wijken rond Chemelot tonen nu niet dat ziekten structureel vaker voorkomen. Asbestkanker en longkanker komen wel vaker voor maar het is niet aangetoond dat Chemelot daar de oorzaak van is. Uitgebreidere analyses zijn nodig om te kunnen bepalen of er een verband is tussen de aanwezigheid van Chemelot en gezondheidseffecten.”

Concept verkenning – hoofdstuk 8.1 Uitgevoerd gezondheidsonderzoek

“IKNL publiceert de Kankeratlas (iknl.nl/kankeratlas). Daarin wordt afhankelijk van de kankersoort per 3-cijferig of 4-cijferig postcodegebied de incidentie van de 24 meest voorkomende kankersoorten en voor alle kankersoorten samen weergegeven. Hierbij is rekening gehouden met de verdeling van leeftijd en geslacht in een gebied, maar niet met andere determinanten die kanker kunnen veroorzaken. De gebieden rondom Chemelot vertonen geen afwijkende incidentie voor kanker. Een van de uitzonderingen is een hogere incidentie van mesotheliom bij mannen in de (wijdere) omgeving van Chemelot. Aangezien dit alleen bij mannen het geval is, is dit waarschijnlijk toe te schrijven aan arbeidsgelateerde blootstelling in het verleden en niet door emissies naar de buitenlucht door Chemelot. Een andere uitzondering is longkanker. In de kankeratlas is te zien dat in de wijk Lindenheuvel de incidentie van longkanker hoger dan verwacht is (mannen 29%, niet statistisch significant en vrouwen 45%, wel statistisch significant) op basis van het Nederlands gemiddelde. In het bredere gebied rondom het industriecluster is echter geen structureel geografisch patroon te zien in het vóórkomen van longkanker dat wijst op een relatie met de nabijheid van het industriecluster. Ook zijn de gebieden in de kankeratlas relatief groot waardoor uitmiddeling kan plaatsvinden. De kankeratlas gebruik 3- of 4-cijferige postcodegebieden i.p.v. wijken zoals bij de GGD gezondheidsmonitor.”

Concept verkenning – hoofdstuk 8.3 Deelconclusie gezondheidseffecten

“Gezien de beperkte gezondheidsgegevens (kankeratlas en gezondheidsmonitor) kunnen er geen conclusies worden getrokken of er meer of minder gezondheidseffecten zijn in de gebieden rondom Chemelot. Een beperking van de kankeratlas is dat er niet is gecorrigeerd voor andere factoren (zoals sociaaleconomische status) die het optreden van ziekte kunnen verklaren. Verder komen sommige soorten kanker relatief weinig voor, waardoor de zeggingskracht van statistische toetsen op verschillen tussen gebieden in het vóórkomen van deze kankers beperkt is.”

Concept verkenning – hoofdstuk 9.2 Aandachtspunten voor de gezondheid

“Uit de Kankeratlas en de Gezondheidsmonitor van de GGD blijken geen structurele afwijkingen in het optreden van ziekten en aandoeningen in de omgeving van Chemelot, met uitzondering van enkele gevallen. Het betreft echter een onvolledig beeld door het gebrek aan gepubliceerde gegevens over andere ziekten en aandoeningen. Hoewel in de wijk Lindenheuvel een verhoging te zien is in het vóórkomen van longkanker, is in het bredere gebied rondom het industriecluster geen structureel geografisch patroon te zien dat wijst op een relatie met de nabijheid van het industriecluster. De verhoogde incidentie van longkanker kan echter vragen en zorgen oproepen die aanleiding kunnen zijn om gericht te kijken naar mogelijke oorzaken.”